

Polyanthea Sacra

Ex Universæ Sacræ Scripturæ Utriusque Testamenti Figuris, Symbolis, Testimoniis, Nec Non E Selectis Patrum, Aliorumque Authorum, Sententiis, eruditis Interpretationibus, Similitudinibus, rarisque Historiis collecta, Et Copiosis, Exquisitisque Materiis Moralibus De Virtutibus Et Vitiis Pro ...

Spanner, Andreas

Augustae Vindelicorum, 1702

§. 3. Aliæ Prærogativæ. Ex Vet. Nov. Patrib.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-79340](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-79340)

super omnia Dominus; non quòd seruo, sed quòd ipso penitus indiget servus: qui non indiget investigatione, aut descriptione ministrorum, calculando scilicet subjectos: quoniam Angelorum, & hominum; honorum, atque malorum, sibi soli est cognitus certus numerus; qui etiam novit multitudinem stellarum, & omnibus eis nomina vocat; nec ignorat numerum capillorum, & foliorum arborum, & animalium, atque ferarum; & arenam maris ipse dinumerat. Sim. Cass. de gest. Salv. l. 1. c. 3. de Nat. Dom.

Omnia d. dicitur et Pater in manus suas. Jo. 13. 3. Monarcham eum universalem constituit Matth. 28. 18.

Data est mihi omnis potestas. Multiplici titulo hanc Monarchiam accepit. I. Jure hereditario Divinae Filiationis. Rom. 6. 9. Gal. 4. 7. Ps. 2. 8. *Ego hodie genui te, p. stula &c. Gentes hereditatem tuam.* Luc. 1. 31. *Fili, omnia mea tua sunt.* II. Ex titulo mutuae dilectionis ejus ad Patrem: nam amicorum omnia communia. III. Ex titulo victoriosa de bellationis. Jo. Gerson ferm. de Dominio Evangelico.

Omnia viri Caput Christus est. 1. Cor. 11. 3. Quia in homine Christo est plenitudo omnium gratiarum, sicut in capite vigent omnes sensus: quia sicut caput superius omnibus membris, ita Christus Angelis, & hominibus, eminentior: quia, sicut caput influit ceteris membris, ita à Capite Christo in cetera membra Ecclesiae motus, & sensus spiritualis, derivatur. S. Thom. in ep. 1. Cor. hic. lect. 1.

Princeps regum terra. Apoc. 1. 5. appellatur: quia peculiarem in illos dominatum obtinet, qui terrenis cupiditatibus imperare didicerunt. S. Andreas Caesar. l. 1. de parad. animæ.

Primogenitus mortuorum. Apoc. 1. 5. S. Ambr. hic. Christus est: quia ipse princeps, & caput omnium Electorum. Verum est, quòd ante Christi adventum multi mortui sunt, ut Adam, Abel, Noe; tamen quia Christus Deus Electorum caput est; dicitur primogenitus mortuorum: non quia ante alios mortuus; sed quia cum suis in cruciatibus erat usque ad extremum halitum; & in illis, tanquam membris suis, compatiatur, ac commori videbatur. Sylv. hic.

Et à Jesu Christo, qui est restis fidelis. Apoc. 1. 5. Hinc Christus à S. Greg. Naz. or. 18. vocatur primus Martyr. & à S. Aug. l. 2. de S. Steph. Caput Martyrum. Corn. hic.

Habere claves mortis, & Inferni. Apoc. 1. 18. Quia sum Dominus vitæ, & mortis: Deus enim potest mortem inferre, & ab ea educere. Matth. 17. 3. Christus in monte Thabor inter Moysen, & Eliam. Cur non inter Abelem, & Seth? vel inter Abraham, & Isaac? Moyses mortuus, Elias superstes. Ut ostendat, se vitæ, & mortis, Authorem esse. S. Chryl. hom. 57. in Matth. ut discant, quoniam mortis, & vitæ, potestatem habet: propterea & Moysen, qui morte defecerat; & Eliam, qui nondum mortem passus fuerat, in medium adducit. Sylv. hic.

Dulcis Jesus Rex est cordium. S. Salef. de div. amore in Orat. dedicatoria.

Terra Dominum se ostendit in terræ motu in hora mortis; & aquarum, quando super aquas ambulavit; Inferni, in spoliatione descendens ad inferos; & aëris, & cœlorum, in Ascensione. Summa Prædic. Dominium Christi.

§. III.

Christi alia Prærogativa.

Ex Veteri.

Beatus vir. Ps. 1. 1. Primus psalmus hic idè non habet titulum: quia Capiti nostro Domino Salvatore, de quo absolute dicitur est, nihil debuit præponi; dum ipsum rerum omnium constat esse principium. Cassiod. hic.

Signatum est super nos lumen vultus tui Domine. Ps. 4. 7. Quemnam vultum Dei Patris intelligi, cujus lumen super nos signatum est? Unigenitus Dei Filius vultus Patris appellatur. S. Cyrill. Alex. in Jo. 1. 1. c. 8.

Lumen vultus Dei est Christus Jesus, qui est splendor gloriæ, & figura substantiæ ejus: qui est vera lux, quæ omnem hominem illuminat. Hoc lumen est super nos signatum, cum Christi nomen in frontibus nostris per S. Crucis impressionem est fronsignatum. S. Honor. ferm. de Inv. S. Cruc.

Dextera Domini socii virtutum. Ps. 117. 16. Dextera Domini Christus est, sicut propheticò docemur eloquiò. S. Chrysol. l. 33.

Dilectus meus. Cant. 1. 12. Nomen Dilectus proprium, & solius est Christi Domini; maxime ei attributum in Ps. 44. qui totus est de Christo, cujus inscriptio est: *Canticum pro Dilecto.* Hoc est filius meus dilectus. Matth. 3. 17. & c. 17. 5. Prov. 31. 2. *Quid Dilecti mei.* Quia Dilecti veri mei, quid Dilecti votorum meorum? quid loquar tibi, quid tibi faciam, in quo meam in te dilectionem ostendam? quid me vis facere? quid me vis pati? de Ponte in Cant. 1.

In manu ejus trulla cementarii. Amos 7. 7. Symmachus, Syr. & Sept. pro trulla vocant adamansum. S. Hieron. hic: Adamas sui nominis lapis est, quem nos indomitum possumus appellare; eò quòd I. nulli cedat materiæ, nè ferro quidem: nam, si ponatur super incudem, & gravi ictu feriat mallei; antea incus, & malleus, vulnus accipient, quam adamas conteratur. II. Cum ignis omnia domet, & universa metalla consumat, reddit adamantem duriorum. III. Nulla lima imminui potest, sed è contrario limam terit. IV. Est parvus, & indecorus, ferrugineum habens colorem, & splendorem crystalli. Deinde hæc symbolicè adaptat Christo: Talis est Dominus, & Salvator, de quo Jf. 53. 2. *non est species ei, neque decor.* &c. Corn. hic.

Ex Novo.

Penitentiam agere appropinquavit enim regnum cœlorum. Matth. 3. 2. Hoc dum in deserto prædicabat Joannes, ad unum hoc mysterium spectabat. Nec enim aliud ille regnum cœlorum annuntiabat, quam verbum Ca-

vo factum, hoc est, Christum. Viñt. Antioch. in Marci 1.

Qualis est hic, quia venti, & mare, obediunt ei? Matth. 8. 27. Quæstio hæc per professionem ignorantie, aut per taciturnitatem, melius solvitur. Sed si omnes ab origine Mundi peritos quæstionibus de Christo adoriremur, qualis est hic homo Christus? explicare non possent: & taciturnitas, & laus Bonitatis, essent in responsionibus aptiores. Sim. Cass. l. 5. c. 2.

Nonne duodecim sunt horæ diei? Jo. 11. 9. Quid sibi vult ista responsio? Ut diem se esse ostenderet, duodecim Discipulos elegit. Si ego sum, inquit, dies, & vos horæ; nunquid horæ diei consilium dant? horæ diem sequuntur, non dies horas. S. Aug. tr. 49. in Jo.

Non habemus Pontificem, qui non possit compati infirmitatibus nostris. Hebr. 4. 15. Ostenditur autem hæc pietas Christi magna: quia, in die summi honoris sui in terris, non cessabat à lacrymis per affectum compassionis. *Videns cruciatem, flevis super illam.* Luc. 19. 41. Sicut potestas, & honor, decet Regem; sic pietatis dolor decet Pontificem. S. Bonav. hic.

Pulcherrimum est illud reminisci: quia quot sunt illius Draconis capita. Apoc. 12. 3. totidem sunt hujus Agni cornua. Apoc. 5. 6. Rupert. l. 1. c. 6. de victoria Verbi.

Ex Patribus.

Universa Ecclesie corona Christus est. Clem. Alex. l. 3. pædag. c. 8.

Christus imago, characterque Patris est. Facies Filii spiritus S. est. Id. l. 9. c. 40. in Jo.

Os Dei Unigenitus ejus est: nam, sicut pro verbis, quæ per linguam fiunt, sæpe dicimus, illa, & illa lingua; ita pro Dei verbo os ponitur. S. Isid. lib. 1. Sentent. c. 5.

Novus homo Jesus Christus, primum ac præcipuum, Spiritus est opus: quippe qui de Spiritu S. conceptus est. S. Rupert. l. 1. c. 2. de operib. S. Spirit.

Manus est virtus Christi, quæ habet quinque attributa, quasi quinque digitos, quibus Deus cuncta operatus est: primus potentia; secundus sapientia; index; misericordia medius tangens venam cordis; iustitia auricularis, quia minor aliis apparet nunc. S. Vinc. Ferr. l. 3. de S. Jo. Baptista.

§. IV.

Christi sanctitas, virtutes.

Ex Veteri, Novo, & Patribus.

Ecce odor filii mei sicut odor agri pleni. Gen. 27. 27. Verè Christus fuit ager plenus floribus virtutum, scilicet rosis donorum, & liliis charismatum, Spiritus S. suavius consolationum. S. Bonav. serm. Dom. 5. Epiph.

Ego autem sum vermis, & non homo. Pl. 21. 7. Vermis nimia quidem abjectione contemnibilis, sed magna continet sacramenta.

Nascitur absque concubitu, repit humilis, repit sine sonitu. Quæ si consideras, non immeritò Christum D. vermem esse appellatum cognosces. Vermis ergo, quia mortalis, quia de carne, sine permixtione humani seminis, natus est: quia viæ ipsius silentiosæ, & humiles, extiterunt. Cassiod. hic.

Dominus regnavit decorum indutus est. Pl. 92. 1. Perspicuum est, Prophetam appellasse decorem, corporis assumptionem; vocat decemiam propriam carnem; non ob corporis naturam, sed ob virtutum perfectionem. S. Chryl. tom. 6. serm. de inobed. hominis.

Ego flos campi. Cant. 2. 1. Dicitur indefinite flos: ut intelligamus, omnes gratiarum, ac virtutum flores in Christo contineri. Flos campi, juxta rationem Ambr. Aug. Cyril. Greg. &c. quia decus est totius Mundi, honor, & gloria, universi generis humani. de Ponte hic Exh. 20.

In quo mihi complacui. Matth. 3. 17. id est, de ipso, & ejus perfectione, in me ipso complacentiam, delectationemque habeo, tanquam qui talem Filium genui; tam speciosum, sanctum, & mihi in omnibus simillimum. Si enim lætatur Deus in operibus suis; & si beneplacitum est Domino in populo suo; quantò magis in Filio suo unigenito delectatur, & complacet; in quo nihil dissimilitudinis, nihil contrarietatis, nihil mali invenitur. Dion. Carth. hic.

Positus est hic in signum. Luc. 2. 34. Est Christus sicut signum Crucis in via positum; ut per ipsum dirigamur, nè erremus, in via morum. Sed ubique ei contradicuntur: nam quod Christus laudat, fugitur; & quod damnat amplectitur. Positus est Christus in signum humilitatis in præpio, in signum paupertatis in Purificatione, in signum patientiæ & charitatis in Passione; sed contradicunt superbi &c. Did. Stella hic.

Et surrexit legere. Luc. 4. 16. Ut unum de Minoribus Ordinibus, scilicet ordinem, officiumque Lectoris impleret, & approbaret. Sicut etiam officium Exorcistæ explevit, dæmones expellendo. Acolythy, seu Cerofetarii potestate: *ego sum lux Mundi.* Jo. 8. 12. Ostiarium quoque, ementes, & vendentes, de templo ejiendo. Jo. 2. 14. Dion. Carth. hic.

Origo fontium, & fluminum omnium, mare est; virtutum, & scientiarum Dominus Jesus Christus. S. Bern. serm. 13. in Cant.

Societas, quam Deus Pater altissimus, secundum suam sapientissimam dispensationem voluit, ut Filius suus dilectissimus haberet in isto Mundo, hoc est: I. perfectissima, continua, & summa paupertas. II. perfectissimus, continuus, & summus, despectus. III. perfectissimus &c. dolor. Ex vita B. Angelæ de Fulg. 4. Jan.

§. V.